

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙ РОБОТОДАВЦІВ
"ФЕДЕРАЦІЯ РОБОТОДАВЦІВ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО
КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ"

(Федерація роботодавців ПЕК України)

провулок Приладний, 2-А, м. Київ, 03142,

тел./факс: (044) 424-85-14

e-mail: frupek@ukr.net

30.10.2020 р. № 50

Голові Національної комісії,
що здійснює державне регулювання
у сферах енергетики та комунальних
послуг
Тарасюку В.В.

Шановний Валерію Володимировичу!

Федерація роботодавців паливно-енергетичного комплексу України засвідчує Вам повагу та повідомляє свою позицію щодо проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо оплати послуг з передачі електричної енергії при експортних операціях та послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління при здійсненні імпорту та/або експорту електричної енергії, який був розроблений Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Даним Проектом Закону передбачаються зміни щодо уточнення та конкретизації переліку суб'єктів, які здійснюють оплату за послуги з передачі електричної енергії та послуги диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, при цьому виділено в окрему категорію користувачів – підприємства, що здійснюють експорт електричної енергії, для яких в тарифах на послугу з передачі електричної енергії не враховуються витрати оператора системи передачі на виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

На думку Федерації, зміни в частині впровадження оплати послуг на передачу при здійсненні експорту електричної енергії, які пропонуються даним проектом Закону, не сприятимуть вирішенню численних проблем на ринку електричної енергії, що виникли протягом часу функціонування нової його моделі. Натомість вони можуть ускладнити умови діяльності на ринку українських виробників електричної енергії, що в кінцевому результаті призведе до погіршення ситуації в енергетичній галузі, яка зараз перебуває на межі системної кризи.

Прийняття Проекту Закону загрозусь, зокрема, такими негативними наслідками.

1. Проект Закону може порушувати законодавство про захист економічної конкуренції. За оцінками експертів Федерації, запровадження оплати за послугу з передачі та диспетчеризації електричної енергії для експортерів призведе до неможливості здійснення експортних операцій, оскільки збільшиться собівартість електричної енергії, що експортується. Це, у свою чергу, призведе до неможливості конкурувати із оптовими трейдерами на зовнішніх ринках, адже вони не сплачують тариф на передачу. А через те, що середня маржинальність трейдерських операцій з купівлі/продажу електричної енергії складає 3-4%, українська електроенергія стане неконкурентною на європейських ринках.

2. Зважаючи на тенденцію щодо зниження рівня споживання електроенергії побутовими та промисловими споживачами через карантинні заходи, яке

призводить до скорочення виробництва електроенергії вітчизняними виробниками, подальше зниження рівня виробництва електричної енергії може призвести до масових звільнень працівників галузі та ескаляції соціальної напруги серед населення.

3. У світовій практиці оптової торгівлі, зокрема, в країнах-членах Енергетичного Співтовариства відсутня плата за передачу. Тобто, тариф на передачу сплачується виключно при здійсненні діяльності з постачання електричної енергії кінцевому споживачу, а не при оптовій торгівлі, в тому числі, при здійсненні експортно-імпорتنих операцій.

Водночас, покриття витрат операторів системи передачі, що виникають під час транзитних міждержавних перетоків компенсується в таких країнах за рахунок так званого ІТС механізму, впровадженого Регламентом Європейської комісії № 838/2010. Тобто, НЕК «Укренерго» з метою компенсації витрат завданих транзитними перетоками електричної енергії має право стати учасником ІТС-механізму та отримувати компенсацію понесених ним втрат. Втім, продовж трьох років це питання досі не вирішене, що створює негативні наслідки для учасників ринку.

Разом з тим, викладений в проекті Закону підхід не узгоджується з порядком компенсації, передбаченим ІТС механізмом, оскільки передбачає покладення обов'язку сплати тарифу на послуги з передачі не на транзитерів, а на експортерів, які не повинні сплачувати відповідного тарифу.

4. Проект Закону повинен бути попередньо погоджений Європейською комісією на виконання вимог Закону України «Про Рішення Ради асоціації між Україною та ЄС про внесення змін і доповнень до Додатка XXVII до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» (п. 5 Додатку XXVII-А), оскільки він вносить зміни до ЗУ «Про ринок електричної енергії», тобто, до законодавчого акту наближеного до *acquis* Європейського Союзу.

5. Ще одним наслідком прийняття Проекту Закону може стати зменшення обсягу валютних надходжень до економіки країни, що негативно позначиться на валютному балансі країни та призведе до згорання інвестицій та соціальних програм. Окрім того, ситуація в електроенергетиці матиме вплив й на суміжні галузі.

Беручи до уваги викладене, Федерація роботодавців паливно-енергетичного комплексу України не підтримує запропонований Проект Закону, оскільки він не відповідає європейській та світовій практиці у цій сфері, а також не сприяє вирішенню проблем на ринку електричної енергії, погіршує умови роботи на ринку виробників електричної енергії в інтересах споживачів та держави.

У цьому зв'язку звертаємося до Вас, Валерію Володимировичу, з проханням врахувати зауваження Федерації при доопрацюванні проекту Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо оплати послуг з передачі електричної енергії при експортних операціях та послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління при здійсненні імпорту та/або експорту електричної енергії.

З повагою,

Голова Ради Федерації роботодавців
паливно-енергетичного комплексу

А.А. Татаринів